

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio II. De obiecto formali Charitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

Ad Tertiam Respondeo demones & damnatos non posse amari absoluto amore charitatis, quia sunt incapaces beatitudinis & bonorum supernaturalium. De reprobis alia ratio est, quia illi cum sint capaces beatitudinis & bonorum quæ ad eam obtinendam conducunt propterea tenemur illos amare.

SECTIO II.

De Obiecto formali Charitatis.

Dixi quid ametur charitate, nunc videndum est propter quod motium ametur, illa est ratio formalis distinctiua & specificatiua Charitatis per quam differt primò ab amore concupiscentiæ, secundò ab amore purè naturali, tertio ab amore Proximi qui est tantum amicitia moralis.

Prima dubitatio.

Ratio dubitandi est primò, quia si obiectum charitatis est Deus propter finis supernaturalis & obiectum beatitudinis, obiectum formale charitatis non differt ab obiecto spei quæ Deum amat ut est obiectiua beatitudo. Deinde amare Deum propter collata beneficia pertinet ad charitatem, hoc autem etiam pertinet ad spem Theologicam, propter est amor concupiscentiæ, nam hoc est amare Deum ut nobis bonum. Cur enim amare Deum propter conferenda beneficia pertinet ad Spem, amare verò illum propter beneficia collata erit Charitatis.

Secunda dubitatio.

Secundò, bonitas creata propter est participatio bonitatis increata est obiectum Charitatis theologice, ergo non sola bonitas increata est obiectum Charitatis, probatur maior, quod est talè per participationem eiusdem ordinis pertinet ad eandem virtutem ad quam pertinet id quod est tale per essentiam, sed bonitas creata est participatio diuinæ bonitatis, ergo pertinet ad eandem virtutem Charitatis.

Tertia dubitatio.

Tertio, bonitas diuina participata, est vera ratio propter quam Proximus est amabilis amore supernaturali, amor ille non potest esse nisi theologicus, nam obiectum virtutis theologice est perfectio qualibet diuina vel in se ipsa vel participata. Quod confirmari potest à pari, nam spes theologica non solum sperat beatitudinem, sed alia etiam bona, neque in solo Deo sperat, sed etiam in aliis qui participant Dei virtutem. Deinde fides non soli Deo credit, sed iis etiam qui spiritu Dei loquuntur: Denique per lumen gloriæ videntur multa in Verbo, & multa etiam in seipsis videntur.

Prima conclusio.

Dico primò, motium formale Charitatis omnino adequatum esse ipsam Dei bonitatem absolutam quæ Deus in omni genere entis simpliciter est perfectus & infinitus: tunc quod idem est totum bonum diuinum quod est obiectum beatitudinis tum increata, tum creata.

Ratio est, quia per hanc Dei bonitatem absolutam, infinitam, supernaturaliter cognitam propter complectitur attributa omnia, & totam abyssum perfectionum charitas distinguitur ab omnia virtute, ac præsertim ab amore concupiscentiæ, ab amore purè naturali, & ab amore amicitie purè moralis, ergo illud est obiectum formale Charitatis theologice, id est infinita illa bonitas est ratio amandi Deum, ratio amandi Proximum amore amicitie, supernaturali, & theologico quæ omnia breuiter declaranda sunt.

Qualis Dei bonitas sit obiectum charitatis.

Primò, enim nomine (Bonitatis) non hic intelligitur speciale illud Dei attributum quod appellatur Bonitas, & significat benignitatem diuinam erga nos, vel certe sanctitatem & rectitudinem eius in ope-

Tom. I.

rando, nam tale attributum solitarie sumptum non est ratio amandi Deum per charitatem, sicut nec alia Dei attributa particularia, quia sic multiplex esset virtus charitatis, & haberet obiecta formalia specie diuersa, bonitas ergo quæ motium est istud quod quarimus, est tota Deitas secundum totam latitudinem infinite perfectionis in omni genere, propter nimirum est totius entis & perfectionis infinita & simplex complexio, *unus, omnia, & nihil rerum* inquit Nazianzenus. *Omne omnino esse continens & anticipans*, ut ait Dionysius. *Tanquam immensum quoddam pelagus essentie interminum* teste Damasceno, & ut loquitur Alcinous platonius, *veluti Oceanus quidam totius pulchri*. Vnde singula Dei attributa sunt rationes amandi Deum, sed propter conueniunt in illa ratione communi Deitatis. Quod ut significaret S. Thomas sapius dixit, obiectum charitatis esse Dei bonitatem propter est obiectum beatificans, non quod charitate ametur Deus, quatenus est beatitudo nostra, qui esset amor concupiscentiæ, sed ametur secundum omnes perfectiones quarum visio beatificat hominem. Deum enim charitas diligit quatenus est tale bonum & pulchrum adeo perfectum ut solo intuitu beatum efficere possit hominem & Angelum.

Vnde sic licet argumentari, obiectum charitatis esse debet aliquid propter quod Deus & Proximus sunt verè amabiles amore amicitie, qui sit super omnia, & sit theologicus, bonitas illa & perfectio Dei quam descripsi huiusmodi est, nam infinita perfectio, infinita pulchritudo, infinita bonitas, est maxima ratio amandi eum cui conuenit. Quod demonstratur primò, ex allata definitione amoris, est enim impulsus & inclinatio voluntatis, orta ex complacentia in bono, infinitum autem bonum infinitas habet vires ad voluntatem trahendam, quæ proinde in illud toto & infinito pondere inclinatur. *Causa Deum amandi Deus est, modus sine modo* inquit Bernard I. de dilig. Deo; summa enim bonitas summa est amabilitas, volo enim Deo bonum quia dignus est, volo Deo placere quia meretur. Secundò demonstratur ex causis amoris, quas dicebam esse bonum, & pulchrum, beneuolentiam & similitudinem, quæ tria Deo ut est obiectum beatificans perfectissimè conueniunt, sola enim bonitas adeo plena est ad plenam beatitudinem satis sit per eam in nos effunditur per amorem, & imprimi perfectam similitudinem.

Tertio, ex effectibus amoris quos tres numerabam ex sancto Dionysio vnionem, quæ bonum illud occupat omnes potentias: Ecstasim quæ hominem extrahit ut in solo bono cogitatione ac effectu habitet: Zelum ad aduertenda quæ mala sunt summè amabili Deo & summè bono. Quarto, ex proprietatibus & ex actibus amoris quæ omnia longum esset persequi.

Deinde illa eadem bonitas est ratio amandi Proximum; Deus enim infinite bonus dignus est ut ve-

Infinita Dei perfectio est maxima ratio amandi Deum.

Est ratio amandi proximum.

KK K K 2

volumus

volumus Deo quæ ipsi bona sunt, ergo per charitatem amamus proximum, quia bonum quod proximo volumus bonum est Dei, ergo Dei bonitas est ratio formalis amandi proximum, quia nimirum, hoc Deo placet, hoc Deus meretur, hoc est bonum Dei infinite digni.

Est ratio amandi amore amicitiae, supernaturali & theologico.

Denique patet quod illa sit ratio amandi amore amicitiae non concupiscentiae, quia est ratio volendi bona Deo bono, quia dignus est, non quatenus bonus mihi est, charitas enim hoc motivo animata Deum attingit, ut ipso sistat, non autem ut ex ipso aliquid nobis boni proveniat. ut ait S. Thomas q. 23. art. 6. in corpore, est etiam ratio amandi amore supernaturali, quia est Dei bonitas prout supernaturaliter cognita, id est prout vim habens mouendi voluntatem modo debito naturæ, quod satis constat ex olim dictis. Postremo est ratio amandi & Deum & Proximum amore Theologico cuius videlicet motuum formale immediatum sit perfectio aliqua Dei. Hoc autem immediatum motuum est tota perfectio increata.

Difficultas.

Difficultas tamē est, utrum sola increata perfectio ut intrinseca soli Deo, & Proximo extrinseca, sit motuum formale charitatis, an verò sufficiat participatio tantum aliqua diuinæ bonitatis, id est perfectio aliqua intrinseca Proximo, quatenus radius quidam est & participatio diuinæ bonitatis, illam enim omnino sufficere putat Suares scilicet. 3. eamque Charitatem esse Theologicam quæ proximus amatur propter illam.

2. Conclusio

Dico secundò, solam Dei bonitatem increatam, intrinsecam ipsi Deo, esse obiectum formale charitatis Theologicæ, bonitatem autem creatam prout est participatio quædam bonitatis diuinæ, non esse obiectum amicitiae nisi moralis.

Amor theologicus solus respicit Dei bonitatem.

Ratio est, quia Charitas theologica non potest habere obiectum aliud formale immediatum, quam perfectionem diuinam ut est in se, perfectio autem participata non sufficit, alioqui posset fides Theologica credere aliquid dictum ab homine, non autem à Deo reuelatum, quia ille homo participat veritatem diuinam. Possem Spe theologica sperare aliquid promissum ab homine, quia ille participat diuinam fidelitatem, quod nemo dixerit. Deinde nullus est actus amoris Theologici in quo primariò & principaliter non ametur Deus, si cum eo solo charitas contrahat amicitiam, sed si Proximus amaretur Charitate propter perfectionem aliquam intrinsecam ut participatam à Deo, non amaretur in illo actu principaliter & primariò ipse Deus: ergo non amat charitas Proximum nisi propter perfectionem increatam intrinsecam Deo, quia nimirum hoc Deo placet, & hoc est Dei bonum. Denique virtus quæ Proximus cultu dulci colitur, quatenus particeps diuinæ perfectionis, & excellentiæ distinguitur à virtute religionis, quæ cultu latræ colitur Deus, ergo similiter &c.

Solutio 1. dubitationis

Ad primam Respondeo quod Deus ut est obiectum beatitudinis sub vna ratione pertinet ad Spem, sub altera verò pertinet ad Charitatem. Nam amare Deum ut obiectum beatitudinis quatenus illa est summum bonum nostrum, Spei proprium est: amare verò illum, id est velle illi bonum quatenus in se ipso ille ita est bonus, ut solus aspectu suo beatificare possit hominem, munus est proprium Charitatis. Similiter amare Deum propter accepta beneficia vel propter accipienda potest esse amor charitatis, si ames quia ita est in se bonus, ut beneficia in te contulerit innumera vel collaturus etiam sit. Potest esse amor concupiscentiæ, si præcisè illum ames quia tibi fuit vel erit bonus conferendo beneficia.

Ad secundam Respondeo virtutem illam quæ Proximus amatur propter perfectionem intrinsecam ut participatam à Deo esse posse amicitiam supernaturalem, quæ virtus est moralis. Negatur autem quod ad eandem virtutem pertineat id quod est tale per essentiam & quod est tale per participationem. Exempla verò quæ afferuntur in tertia dubitatione difficillima sunt, nam Spes theologica non aliud habet obiectum formale quam Deum ut possidendum, propter quem omnia sperat aut timet, imò & in solo Deo sperat, quamvis sperare ab aliis possit, sed ita ut semper ratio vltima sperandi sit fidelitas & omnipotentia Dei: fides non credit nisi propter primam veritatem per lumen gloriæ solus videtur in se ipso, reliqua omnia in solo Deo videntur.

Solutio 3.

SECTIO III.

De Ordine Charitatis S. Thom. quæst. 26.

Hæcigitur sunt obiecta quæ amat charitas, & hoc motuum propter quod amat, nunc videndum quoniam ordine amet illa, id est an aliqua obiecta magis amet quam alia, quomodo illa, magis amet, & quam magis amet. Hæc tria potissimum sunt quæ tredecim articulis explicat S. Thomas, ego ut de illis dicam breuissimè, quatuor explico, primò an sit aliquis ordo charitatis & quis ille sit, secundò quomodo Charitas Deum magis amet quam alia omnia: tertio quomodo Charitate magis se ipsum amet homo, quam alium quemlibet Proximum, quarto quomodo vnum proximum magis amet quam alium.

§. I.

Vtrum aliquis detur ordo Charitatis, & quis ille sit.

Ordinem charitatis appellant Theologi, eum quem charitas ponit inter obiecta quæ amat, vnum amando magis quam aliud. Difficultas ergo est, utrum charitas ex propria inclinatione, vnum amet magis quam aliud, & in quo consistat illud magis seu excessus ille amoris. Possum autem amare vnum magis quam aliud primò obiectiue, si plura & maiora illi bona velim: secundò intensiue si maiori conatu illum amem, ita nimirum ut amor quo illum amo plures habeat gradus intensiōis, quam ille quo alterum amo: tertio appetitiue quando vnum obiectum aliis anteponitur, & plus aestimatur, quam alia, ita ut paratus sit relinquere alia potius, quam amorem istius, quod dicitur magis diligere.

Quid significet ordo charitatis.

Ratio ergo dubitandi est primò, quia si est ordo aliquis charitatis, ita ut vnum teneat magis amare quam aliud, oportet ut in omni actu Charitatis, aliqua includatur comparatio illius obiecti, quod magis amatur & præfertur aliis cum eo quod minus amatur, ordo enim ille comparatio quædam est: Consequens est absurdum, quia dum dico, amo Deum infinite bonum: vel etiam dum vnum hominem amo propter Deum nullibi est comparatio etiam implicita, quia nihil ibi est in tali actu quo designari possit vlla comparatio. Si enim aliqua illa esset certè non possit in alio consistere nisi quod vnum obiectum amem ex motiuo præstantiori. Cur? non possum ex motiuo charitatis amare Deum, quin illum amem super omnia, sicut peccator creaturam magis amat, quam Deum, quam tamē ex motiuo minus præstanti amat, imò ita sequetur quod